

4 Јуни - Меѓународен ден на невините деца - жртви на агресија

„Децата имаат права. Децата сакаат мир.“

Оваа едноставна, но силна порака годинава одекнува низ светот по повод 4 Јуни - Меѓународниот ден на невините деца -жртви на агресија. Таа не е само порака на надеж, туку и потсетник дека зад секоја статистика стои детски живот, детски страв, детска солза и детски сон кој не требало да биде прекинат.

Меѓународниот ден на невините деца - жртви на агресија е воспоставен од Обединетите нации во 1982 година како израз на загриженост за страдањата на децата погодени од вооружени конфликти. Денес, повеќе од четири децении подоцна, неговото значење е уште поголемо. Во време кога во различни делови од светот сè уште траат војни, хуманитарни кризи, присилни миграции и насилство, милиони деца продолжуваат да ја плаќаат највисоката цена за конфликти што не ги создале и не ги разбираат.

За многу деца денес, зборот „дом“ не значи сигурност. Зборот „училиште“ не секогаш значи учење. А зборот „детство“ не секогаш значи игра и смеа.

Некои деца се будат со звук на сирени наместо со гласовите на своите родители. Други го поминуваат детството во бегалски кампови, далеку од својот дом, своите пријатели и своето училиште. Илјадници деца секојдневно живеат во страв од насилство, злоупотреба, дискриминација и занемарување. Нивното детство не е исполнето со безгрижни моменти, туку со неизвесност и борба за безбедност.

Денешните глобални податоци се загрижувачки: повеќе од 468 милиони деца живеат во конфликтни подрачја, а над 36 милиони деца се раселени поради војни, насилство и кризи. Овие бројки претставуваат потсетник дека милиони деца и понатаму растат во услови кои го загрозуваат нивното здравје, безбедност и иднина.

Последиците од агресијата врз децата не се секогаш видливи. Покрај физичките повреди, постојат и длабоки психолошки трауми кои можат да останат присутни со години. Стравот, анксиозноста, чувството на несигурност, губењето на блиски лица и прекинатото образование оставаат траги кои влијаат врз целокупниот развој на детето.

Затоа, заштитата на децата не смее да се сведува само на обезбедување физичка безбедност. Таа подразбира и создавање услови за здрав психолошки развој, пристап до образование, здравствена заштита, емоционална поддршка и можност секое дете да расте во средина исполнета со почит, грижа и разбирање.

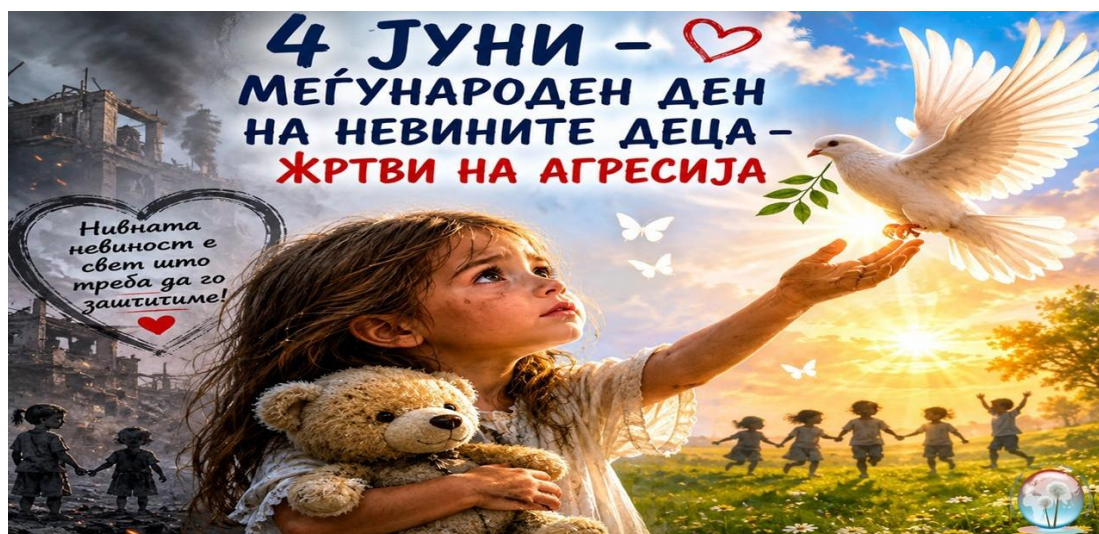
Според податоците на Обединетите нации, бројот на тешки прекршувања на детските права во конфликтни подрачја и понатаму останува алармантно висок. Убиства, осакатувања, присилно регрутирање, киднапирања, сексуално насилство, напади врз училишта и болници и ограничување на хуманитарната помош продолжуваат да бидат сурова реалност за многу деца ширум светот.

Но овој ден не зборува само за децата погодени од војна. Тој зборува и за секое дете кое е жртва на семејно насилство, занемарување, булинг, злоупотреба или социјална исклученост. Агресијата има многу форми. Таа не секогаш доаѓа со оружје. Понекогаш доаѓа преку навреда, закана, запоставување или молк. Токму затоа борбата за заштита на децата започнува во секој дом, секое училиште и секоја заедница.

По повод Меѓународниот ден на невините деца - жртви на агресија, Институтот за јавно здравје го одбележува овој ден и се приклучува кон глобалните напори за подигнување на свеста за потребата од заштита на детските права и благосостојба. Преку промоција на здрави и безбедни средини за раст и развој, превенција на насилството и унапредување на менталното здравје кај децата и младите, Институтот ја истакнува важноста од навремена поддршка и грижа за секое дете.

Годинашната порака нè повикува да ги слушнеме децата. Не само кога плачат, туку и кога молчат. Не само кога бараат помош, туку и кога се обидуваат да бидат храбри. Децата имаат право да бидат слушнати, заштитени и почитувани. Нивните права не смеат да зависат од местото каде што се родени, јазикот што го зборуваат или околностите во кои живеат.

Општеството се мери според тоа како се однесува кон своите најранливи членови. Затоа нашата заедничка одговорност е да создадеме средина во која секое дете ќе се чувствува безбедно, прифатено и вреднувано. Средина во која детето ќе има можност да учи, да се развива, да создава пријателства и да ја гради својата иднина без страв.

На овој ден не се сеќаваме само на децата кои страдале. Ние ја потврдуваме нашата обврска кон децата кои живеат денес и кон генерациите што доаѓаат. Да не дозволиме детските права да останат само запишани зборови во документи и конвенции. Да ги претвориме во реална заштита, реална грижа и реални можности.

Затоа што секое дете има право на детство.

Секое дете има право на сигурност.

Секое дете има право на мир.

И секое дете заслужува иднина ослободена од агресија, насилство и страв.

Изготвил:

Оддел за здравствена промоција и следење на болести